

DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2021/

KARAR NO : 2024/

DAVACI :

VEK L : AV.

-UETS

DAVALI :

VEK L :

-UETS[*****]

DAVANIN ÖZET : Davacı tarafından, 12/07/2021 tarihli ve 31539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Üniversitesi Psikoloji Bölümünde yer alan Geli im Psikolojisi alanına 1 (bir) adet Profesör alımı ilanının; hukuka aykırı oldu u, dava konusu ilanda psikoloji anabilim dalına alınacak ö retim üyelerinin psikoloji bilim alanı dı ından ve spesifik kriterler ile alınmakta oldu u, ilanın bölümün ihtiyaçlarına ve gerekliliklerine kar ılık verecek nitelikte olmad ı ile ilanda yer alan artların ki iye özel artlar oldu u ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : Üniversitesi Psikoloji Bölümüne 2021/2022 e itim ö retim döneminde ö renci alımının planlandı ı, daha önce Ö retim Üyesi Yeti tirme Programı kapsamında alınan ve 2547 sayılı Yüksekö retim Kanunu'nun 35'inci maddesi uyarınca ba ka üniversitelerde doktora e itimlerini alan üniversite ara tırma görevlilerinin akademik çalı ma yaptıkları alanlar ve psikoloji bölümünün birinci ve ikinci sınıflarında verilen dersler nazara alınarak mevzuat kapsamında ö retim üyesi alma zaruretinin hasıl oldu u, ilan artlarının ki iye özgü yapıld ı iddialarının gerçe i yansıtmadı ı, mevzuata uygun olarak tesis edilen dava konusu i lemde hukuka aykırılık bulunmad ı belirtilerek davanın reddine karar verilmesi gerekti i savunulmaktadır.

TÜRK M LLET ADINA

Mahkemesince, dava dosyası 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14/6 maddesi uyarınca incelenerek i in gere i görü üldü:

Dava; davacı tarafından, 12/07/2021 tarihli ve 31539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Üniversitesi Psikoloji Bölümünde yer alan Geli im Psikolojisi alanına 1 (bir) adet Profesör alımı ilanının iptali istemiyle açılmış tır.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun **2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde**, idari davaların idari i lemler hakkında yetki, sebep, ekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılaca ı belirtildikten sonra ilk inceleme konularının belirlendi i **14. maddenin 3/c bendinde** dilekçenin ehliyet yönünden incelenece i, **15. maddenin 1/b bendinde ise**, bu hususta kanuna aykırılık görülmesi halinde davanın reddedilece i hükme ba lanmış tır.

Aktarılan Yasa hükümlerine göre, iptal davasının sübjektif ehliyet ko ulu olan "menfaat ihlali" doktrin ve içtihatlarda dava konusu i lemle davacı arasında kurulan ki isel, me ru, güncel bir menfaat ili kisi olarak tanımlanmaktadır. Sözü edilen menfaat ili kisinin varlı ı ve sınırları her olayda yargı yerince uyu mazlı ın niteli ine göre belirlenmektedir. dare hukuku alanında tek taraflı irade açıklamasıyla yürütülmesi zorunlu nitelikte tesis edilen idari i lemlerin ancak bu idari i lemle me ru, ki isel ve güncel bir menfaat ili kisi kurulabilenler tarafından iptal davasına konu edilebilece i açıktır. Bununla birlikte, iptal davalarındaki sübjektif ehliyet ko ulu, do rudan do ruya hukuk devletinin yapılandırılmasına ve sürdürülmesine ili kin bir husustur. Dolayısıyla, ki isel menfaat ihlali kavramının, idari i lemlerin hukuka uygunlu unun iptal davası yoluyla denetlenmesini engellemeyecek bir biçimde anla ılması gerekmektedir. dari yargıda dava artı

DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2021/[REDACTED]

KARAR NO : 2024/[REDACTED]

olan "menfaat ihlali" artının varlığı mahkeme veya temyiz mercileri tarafından da yargılamanın her aşamasında re'sen de erlendirilmelidir.

Diğer yandan, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun **58. maddesinde**, "Her derneğin bir tüzüğü bulunur. Dernek tüzüğünde derneğin adı, amacı, ...gelir kaynakları, üyelik koşulları, organları ve örgütü ile geçici yönetim kurulunun gösterilmesi zorunludur. Dernek tüzüğü, kanunun emredici hükümlerine aykırı olamaz. Dernek tüzüğünde düzenlenmemiş konularda kanun hükümleri uygulanır." hükmüne yer verilmiş, **aynı Kanun'un 90. maddesinde ise**; derneklerin, amaçlarını gerçekleştirmek üzere, tüzüklerinde belirtilen çalışma konuları ve biçimleri doğrultusunda faaliyette bulunacakları belirtilmiştir. 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nda da aktarılan düzenlemelere uyumlu hükümler yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı Dernek tarafından, [REDACTED] Psikoloji Bölümünde yer alan Gelişim Psikolojisi alanına 1 (bir) adet Profesör alımı ilanının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen Yasa hükümleri, derneklerin idari yargıda dava açma ehliyetleri açısından da erlendirildiğinde; derneklerin tüzüklerinde yazan amaçlar doğrultusunda tüzel kişiliğinden kaynaklanan genel hak ve fiil ehliyetine dayanarak idari yargıda dava açabilmelerinin mümkün olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, dernekler için bu imkanın bulunmasının, idari yargılama usulünde dava açma hakkının Yasa hükümleriyle belirlenen "menfaat ihlali" artının görmezden gelinmesi sonucunu doğurmayacağı açıktır. Bu bağlamda, derneklerin tüzüklerinde yazan amaçlar doğrultusunda tüzel kişiliğinden kaynaklanan genel hak ve fiil ehliyetine dayanarak idari yargıda dava açma imkanları, "menfaat ihlali" artı çerçevesinde de erlendirildiğinde, dernek tüzel kişiliğinin menfaatinin ihlal edilmesi, tüm üyelerinin ortak çıkarlarının etkilenmesi durumunda derneklerin dava açmalarının mümkün olduğu kabul edilmelidir. Derneklerin tüm üyelerinin ortak çıkarlarının etkilenmesi durumu ise daha çok genel düzenleyici işlemler nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Ancak, bir derneğin üyelerinden birinin veya bir kaçının menfaatinin ihlal eden bireysel bir işlem tesisi durumunda, derneğin bu nitelikteki bir bireysel işlemle de dava açabilmesi "menfaat" ihlali artısıyla bağdaşmayacaktır.

Dosyada mevcut Türk Psikologlar Derneği Tüzüğü'nün 3. maddesinde, Derneğin amaçlarından biri, "psikoloji lisans ve yüksek lisans programlarının kalite standartlarının yükseltilmesi ve akreditasyon süreçlerinin yönetilmesi ve meslek elemanlarının standartlarını yükseltmek ve haklarının korunmasını sağlamak" şeklinde belirtilmiş olup, davacı Derneğin bu amaç doğrultusunda idari bağvurularda bulunabileceği, genel düzenleyici işlemlere karşı dava açabileceği açık ise de bir genel düzenleyici işlem niteliğinde bulunmayan, üçüncü kişiler lehine haklar doğuran özetim üyesi alım ilanına karşı dava açmasının, "menfaat ihlali" artı kapsamında mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda; davacı Derneğin dava konusu işlemin iptalini istemekte güncel, kişisel ve maddi bir menfaatinin bulunmadığı sonucuna varıldığından, davanın ehliyet yönünden reddine karar vermek gerekmektedir.

Nitekim, benzer nitelikteki Ankara Bölge Adliyesi Mahkemesi 4. Daire Dava Dairesinin 05/10/2023 tarihli ve E:2023/[REDACTED], K:2023/[REDACTED] sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi uyarınca **ehliyet yönünden davanın REDDİNE**,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 3.081,70-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3. Kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davacı tarafından davalı idareye verilmesine,

DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2021/

KARAR NO : 2024/

4. Bütçe ile tirilmi borçlar kapsamında Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı bütçesinden karılanan 2.438,60-TL (bilirki ücreti ve posta gideri) yargılama giderinin kurumların ilgili hesaplarına aktarılacak üzere **davacıdan tahsili için ilgili birime müzekkere yazılmasına**, kullanılmayan 61,40-TL bilirkişi avansının Hazineye irad kaydedilmesine,

5. Artan posta gideri avansının talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen, kullanılmayan 97,70-TL yürütmenin durdurulması harcının ise istem halinde davacıya iadesine,

6. Kararın tebliğini izleyen günden itibaren **otuz (30) gün içerisinde Ankara Bölge Daire Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere**, 15/02/2024 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	59,30 TL
Karar Harcı :	59,30 TL
Vekalet Harcı :	8,50 TL
Bilirkişi Ücreti :	1.440,00 TL
Posta Gideri :	1.514,60 TL

TOPLAM : 3.081,70 TL

